

ALKUSANAT

Espoon tärkeimmät haasteet liittyvät ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Kasvihuonekaasupäästöt ovat olleet hyvässä laskussa vuodesta 2007. Erityisesti sähkökulutuksen kääntyminen kasvuun uhkaa hyvän kehityksen jatkumista. Espoon ilmastostrategian vaikuttavuutta arvioitiin vuonna 2010. Arvio osoitti, että ilmastotyöhön tarvitaan lisäpanoksia. Erityisen tärkeitä ovat toimenpiteet maankäytön suunnittelussa ja kuntalaisien saaminen mukaan yhteisiin ilmastotalkoisiin.

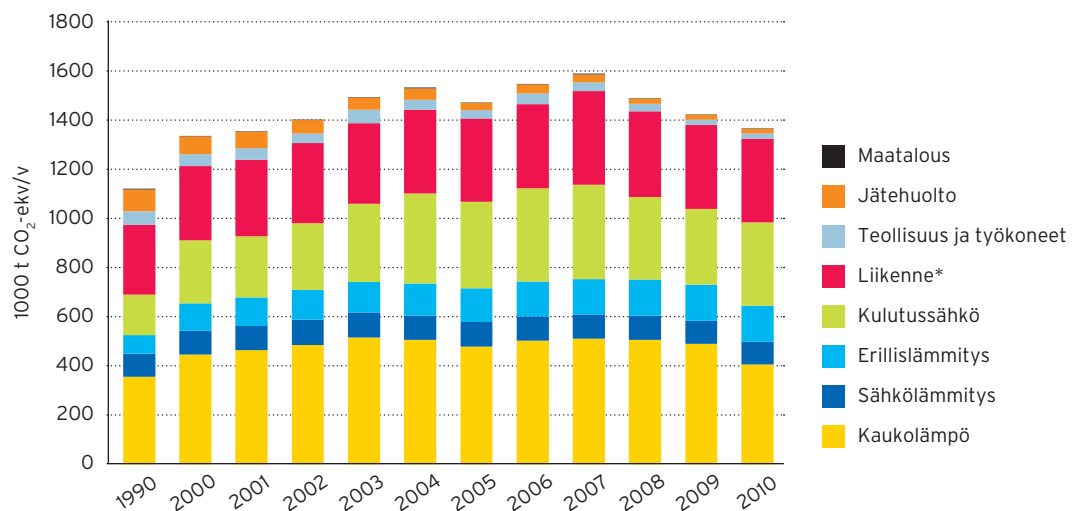
FÖRORD

Esbos främsta utmaningar anknyter till att bromsa upp klimatförändringen och att anpassa sig till den. Utsläppen av växthusgaser har minskat i betryggande utsträckning sedan 2007. Nu hotar en stigande trend i fråga om elkonsumention att stoppa denna positiva utveckling. Verkningarna av Esbos klimatstrategi utvärderades 2010. Utvärderingen visade att det behövs fler satsningar på klimatarbetet. Det är särskilt viktigt att vidta åtgärder inom planeringen av markanvändning och att locka invånarna till gemensamma frivilliga insatser.

EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Kasvihuonekaasupäästöt laskussa

Espoon kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet vuodesta 2007. Suurimmat päästöjen aiheuttajat ovat rakennusten lämmitys, sähkönkulutus ja liikenne. Vuonna 2010 kaukolämmön päästöt laskivat merkittävästi. Sähkönkulutuksen aiheuttamat päästöt sen sijaan kasvoivat (kuva 1). Espoon ja pääkaupunkiseudun muiden kuntien yhteisenä tavoitteena on 40 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 1990.

Kuva 1. Kasvihuonekaasupäästöt Espoossa vuosina 2000-2010 sekä vertailuvuosi 1990.

*vuoden 2010 tieto on ennakkotieto.

Myös muut päästöt ilmaan laskussa

Muita ilmapäästöjä aiheuttavat erityisesti energiantuotanto, liikenne ja tulisijojen käyttö. Rikkidioksidipäästöt laskivat vuodesta 2009 (kuva 2). Lasku johtui Espoon energiantuotannon lisääntyneestä maakaasun käytöstä. Ennakkotiedon mukaan liikenteen päästöt pysyivät jokseenkin ennallaan.

Ilmanlaatu pääosin hyvä tai tyydyttävä

Ilmanlaadun pysyvät mittauspisteet sijaitsivat vuonna 2010 Leppävaarassa ja Luukissa. Ilmanlaatu oli valtaosan ajasta hyvä tai tyydyttävä. Huonon ja erittäin huonon ilmanlaadun tunteja oli edellisvuotta enemmän. Leppävaaran mittausasema siirrettiin uuteen paikkaan vuoden 2010 alusta, joten varsinaista vertailua ei voi tehdä. Kylmä talvi heikensi ilmalaatua tammikuussa, katupöly keväällä ja kaukokulkeumat ja helteet heinä-elokuussa. Niittymaan siirrettävällä mittausasemalla selvitettiin ilmanlaatua Länsiväylän varrella. Ilmanlaatu tällä asemalla oli hyvä tai tyydyttävä yli 90 % ajasta huhtikuun katupölykautta lukuun ottamatta.

Jätevesipäästöt

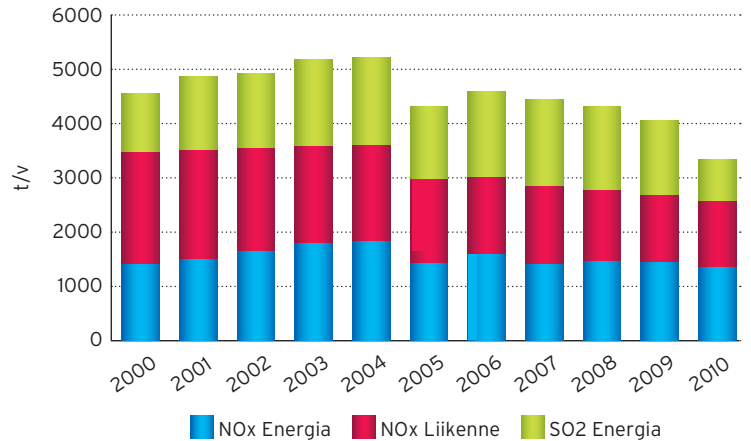
Espoon Suomenojan jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin noin 314 000 asukkaan jätevedet Espoosta, Kauniaisista, Vantaan länsiosista sekä Kirkkonummelta. Ympäristölupavaatimukset täyttyivät kaikilla laskentajaksoilla sekä pitoisuuksien että puhdistustuloksen osalta. Fosfori- ja typpikuormitukset kasvoivat hieman (kuva 3).

Sekajätteen määrä ennallaan

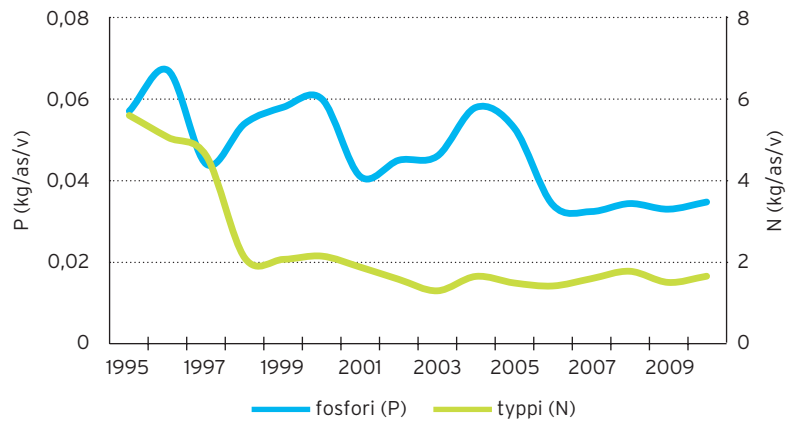
Pääkaupunkiseudulla jätehuollon järjestämisestä vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä, HSY. Viime vuosina suuntana ollut sekajättemäärän väheneminen pysähtyi (kuva 4). Kaikki jätelajit, kuten paperi, eivät päädy HSY:n järjestämään käsittelyyn.

Lisää luonnonsuojelualueita

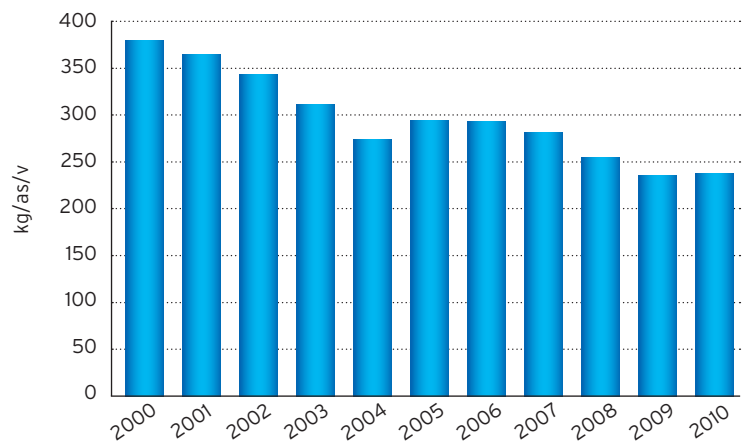
Espoossa on 73 luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettua aluetta, joiden kokonaispinta-ala on hieman yli 3000 hehtaaria. Vuonna 2010 suojeltiin 11 uutta aluetta ja Espoon kaupunginvaltuuston 550-juhluvuonna tekemä päätös suojella 550 hehtaaria luonnarvoiltaan tärkeää metsää saatiin toteutettua.

Kuva 2. Typenoksidi (NO_x)- ja rikkidioksidin (SO₂)- päästöt Espoossa 2000-2010. *2010 liikenteen päästötieto vuodelta 2009.

Kuva 3. Suomenojan jätevedenpuhdistamon fosfori- ja typpipäästöt asukasta kohden 1995-2009.

Kuva 4. Ämmässuon kaatopaikalle loppusijoitettu sekajättemäärä asukasta kohden 2000-2010.

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Tulotaso pieni hieman

Taloudellinen taantuma näkyi vain hieman espoolaisten tulotasossa (kuva 5). Keskitulo vuonna 2009 oli 35 000 € tulonsaajaa kohti Espoossa ja vajaa 25 000 € koko maassa.

Taloudellinen huoltosuhte

Taloudellinen huoltosuhte kertoo kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Espoossa huoltosuhte on noin 1 ja koko maassa 1,35. Huoltosuhte kääntyi Espoossa kasvuun vuonna 2009.

Sähkönkulutus jälleen kasvuun

Asukasta kohden laskettu sähkönkulutus on kääntynyt jälleen kasvuun (kuva 6). Myös sähkön kokonaiskulutus on kasvussa, koska Espoon asukasmäärä kasvaa. Sähkönkulutuksen kääntäminen laskuun on keskeistä, jotta ilmastotavoitteet saavutetaan.

Lämmöntuotanto

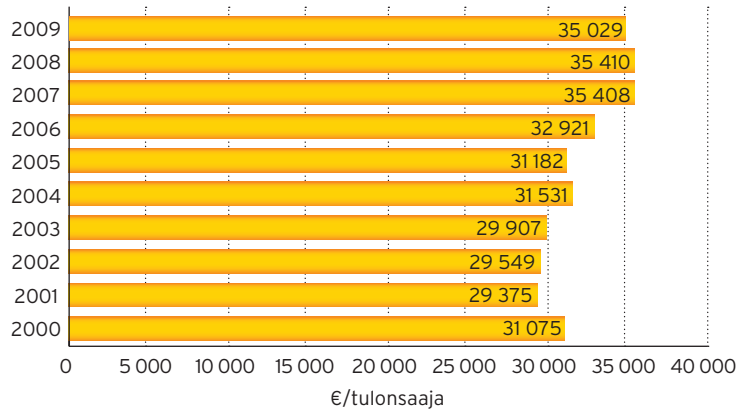
Fortumin Suomenojan voimalaitoksella tuotettiin kaukolämpöä 8,6 MWh asukasta kohden vuonna 2010. Tuotanto perustuu yhdistettyyn sähkön ja lämmön tuotantoon, jonka hyötysuhde on korkea. Tuotannosta aiheutuvat kasvihuonekaasu- ja muut ilmapäästöt pienentyivät vuonna 2010 lisääntyneestä maakaasun käytöstä johtuen. Kaukolämmön tuotantoon käytettiin maakaasua 79 %, kivihiiltä 21 %.

Vedenkulutuksessa ei muutosta

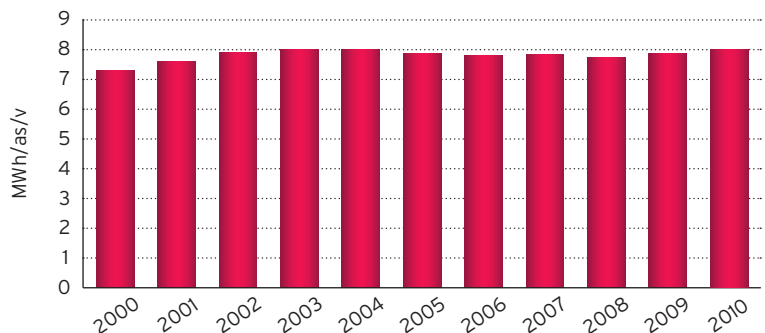
Vedenkulutus on pysynyt melko vakiona vuodesta 2007 lähtien (kuva 7). Vuonna 2010 vettä kului 219 litraa asukasta kohden vuorokaudessa.

Rakentaminen elpymässä

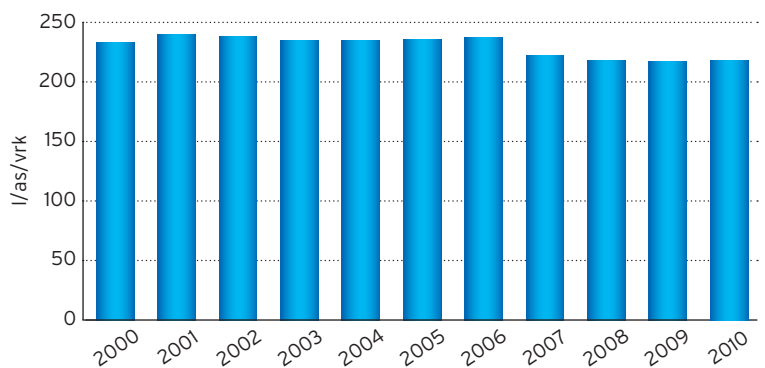
Vuonna 2010 valmistui kerrosalaa noin 316 000 m² ja asuntoja 2300. Edelliseen vuoteen verrattuna kerrosalaa valmistui yli neljännes enemmän ja asuntoja kaksinkertainen määrä (kuva 8).

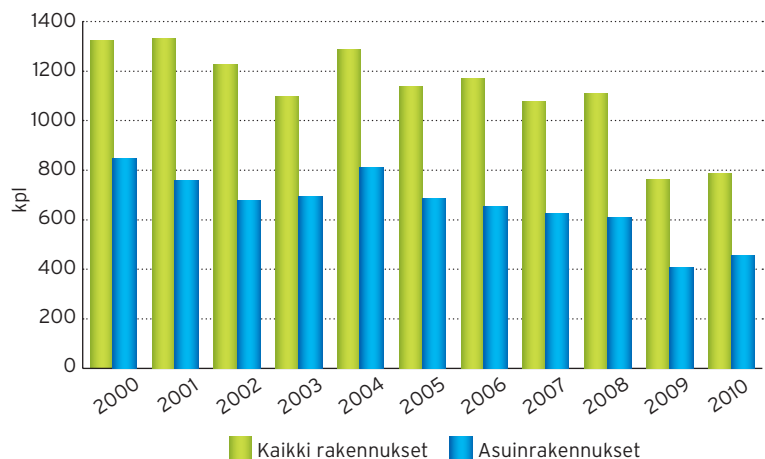
Kuva 5. Valtionveronalaiset tulot tulonsaajaa kohti 2000-2009.

Kuva 6. Sähkönkulutus asukasta kohden Espoossa 2000-2010.

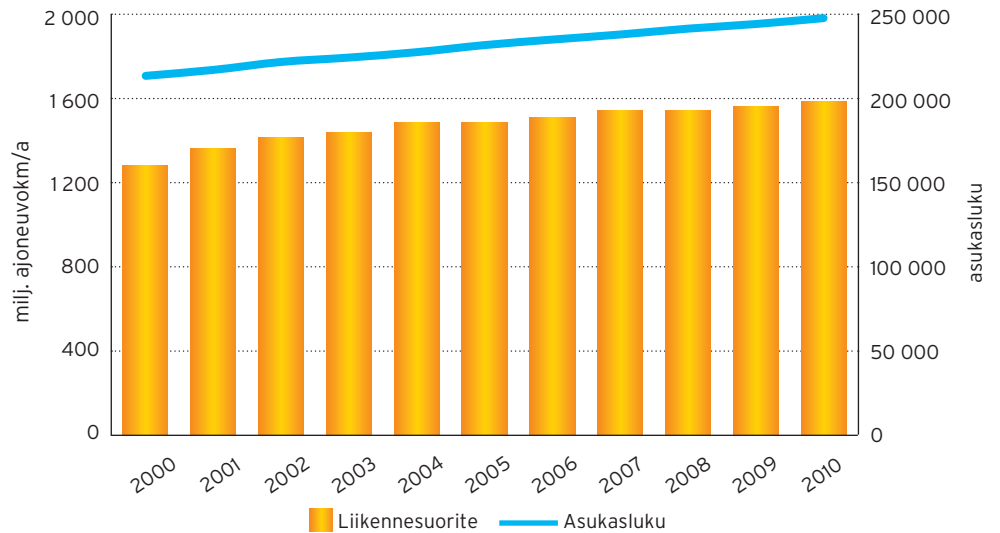
Kuva 7. Veden kulutus asukasta kohden vuorokaudessa 2000-2010.

Kuva 8. Rakentaminen Espoossa 2000-2010.

Liikenteen määrä kasvussa

Ajoneuvojen liikennesuorite on lievässä kasvussa. Asukasta kohden laskettuna liikennesuorite on pysynyt melko vakiona koko 2000-luvun. Henkilöautojen määrä kasvaa tasaisesti. Vuonna 2010 henkilöautoja oli 469 kpl 1000 asukasta kohden.

Kuva 9. Asukasluku ja liikennesuorite Espoossa 2000-2010.

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Indikaattori	2005	2006	2007	2008	2009
Työttömyys					
Kokonaistyöttömyys [% työvoimasta]	6,2	5,8	4,9	4,4	6,0
Pitkäaikaistyöttömyys [% työttömistä]	29,0	28,3	28,1	23,2	15,6
Nuorisotyöttömyys [% 15-24 v työvoimasta]	5,2	4,7	3,8	3,7	6,7
Toimeentulotuki					
Toimeentulotuen saajat [% asukkaista]	6,0	5,7	5,4	5,6	6,0
Toimeentulotukea saaneet 18 vuotta täyttäneet vuoden aikana (lukumäärä)	9 605	9 265	8 936	9 221	10 267
Lapset					
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 -vuotiaat [% vastaavanikäisestä väestöstä]	1,0	1,1	1,0	1,1	1,1
Turvallisuus					
Väkivaltarikosten määrä [lkm/1000 asukasta]	4,9	4,5	5,2	5,1	4,8
Omaisuusrikosten määrä [lkm/1000 asukasta]	44,2	41,5	41,8	41,6	43,8
Osallistuminen					
Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa [%]	-	-	75,0	-	-
Äänestysaktiivisuus kunnallisvaaleissa [%]	-	-	-	62,6	-
Äänestysaktiivisuus europarlamenttivaaleissa [%]	-	-	-	-	51,6
Koulutus					
Korkeintaan perusasteen koulutuksen saaneet [% yli 15- vuotiaista]	27,2	26,9	26,8	26,8	26,6
Koulutustaso [väestön koulutustasomittain, VKTM]	429	438	439	445	449
Kaupungin työntekijät					
Sairaus- ja tapaturmapoissaolot [pv/htv]	17,2	17,6	17,6	17,6	17,6

Lähteet: Espoon kaupunki, HSY, Fortum, Aluesarjatilastotietokanta, Tilastokeskus, Sotkanet

Julkaisun jakelu: www.espoo.fi/ymparisto → julkaisut, puh. (09) 8162 4832